

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OSNOVNI SUD ZVORNIK
Broj : 83 0 K 022061 14 K
Zvornik, 16.02.2015. godine.

OS. SUD
ZVORNIK H

U IME REPUBLIKE SRPSKE!

OSNOVNI SUD U ZVORNIKU, po sudiji Mujkić Fikretu, uz sudjelovanje Jeremić Mitre, kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Z.R., zbog krivičnog djela - teška tjelesna povreda iz člana 156. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Republike Srpske, postupajući po optužnici Okružnog tužilaštva u Bijeljini broj T14 0 KT 0009438 13 od 08.04.2014. godine, potvrđena od strane sudije Osnovnog suda u Zvorniku dana 17.04.2014. godine, nakon održanog javnog, glavnog pretresa, u prisustvu optuženog Z.R.a, branioca M.M., punomoćnika oštećenog M.S. i Okružnog tužioca iz Bijeljine Lazarević Bojane, dana 11.02.2015. godine, donio je, a dana 16.02.2015. godine u prisustvu optuženog Z.R. i oštećenog D.N., javno objavio sljedeću:

P R E S U D U

OPTUŽENI:

Z.R., sin M. i majke S., djevojačko J., rođen19... godine u T., sa prebivalištem u O., opština O., po narodnosti Srbin, državljanin BiH, po zanimanju monter TT mreže, SSS, nezaposlen, lošeg imovnog stanja, oženjen, otac dvoje djece, neosuđivan, ne vodi se drugi krivični postupak, JMBG

K R I V J E

Što je:

Dana 08.08.2013. godine u jutarnjim časovima u Z. u ul. V.K. kod SŠC, u neposrednoj blizini džamije, dok je D.N. išao na Bajram namaz u džamiju a povodom Bajrama, te kada je prolazio pored Z. koji je stajao kraj ranije zaustavljenog PMV marke „Audi“, te kada ga je Z. upitao „Ima li ovdje Selam alejkum“, a N. sin F. mu odgovorio „Zašto Selam alejkum“, te kad je čuo te riječi, a kada mu je N. rekao da ko hoće može da odgovori, *iz mržnje* udario N. zatvorenom šakom pesnicom u predjelu glave oka, od kog udarca je N. pao na tlo, kojom prilikom je D.N. zadobio tjelesne povrede u vidu subduralnog hematoma lijeve temporalne regije, frakture luka zigomatične kosti, maksialnih sinusa i lijeve orbite, te kontuzije lijevog bulbusa, kao teške tjelesne povrede“.

dakle, *iz mržnje* drugog teško tjelesno povrijedio

čime je počinio krivično djelo - teške tjelesne povrede iz člana 156. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Republike Srpske,

pa ga sud uz primjenu navedenih zakonskih odredbi i člana 5, 28, 32. stav 1, 37. stav 1, 38 stav 1. tačka 2. i 39. stav 1. tačka 4. Krivičnog zakona Republike Srpske,

O S U Ā U J E
NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 3 (TRI) MJESECA.

Na osnovu člana 108. stav 4. Zakona o Krivičnom postupku RS, oštećeni D.N. se upućuje da imovinsko pravni zahtjev može u cjelosti ostvariti u parničnom postupku.

Shodno članu 99. stav 4. Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske optuženi Z.R. se oslobađa naknade troškova krivičnog postupka.

O b r a z l o Ź e n j e

Okružno tužilaštvo u Bijeljini, optužnicom broj T14 0 KT 0009438 13 od 08.04.2014. godine, optužilo je Z.R. zbog krivičnog djela - teška tjelesna povreda iz člana 156. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Republike Srpske.

Sudija za prethodno saslušanje Osnovnog suda u Zvorniku je dana 17.04.2014. godine potvrdio navedenu optužnicu.

Izjašnjavajući se o krivici pred sudijom ovog suda, optuženi Z.R. je dana 23.05.2014. godine, izjavio da nije kriv za krivično djelo za koje se optužuje, pa je predmet dostavljen postupajućem sudiji radi zakazivanja glavnog pretresa.

Tužilac je tokom glavnog pretresa, prije završne riječi djelimično izmijenio činjenični opis optužnice, što je zakonsko pravo tužioca.

Na održanom javnom, glavnom pretresu u uvodnoj riječi, optuženi i branilac su osporili činjenične navode optužbe. Branilac optuženog advokat M.M., *osporava postojanje kvalifikovanog oblika djela*, negirajući da je optuženi navedeno djelo počinio iz mržnje, jer je optuženi rođen19... godine i u vrijeme nesretnih događaja na ovim prostorima imao je 4 godine. Ističe da se incident nesporno dogodio, zbog čega optuženi izražava kajanje i izvinjava se oštećenom, ali optuženi nije sklon negativnom ponašanju, ni činjenju delikata bilo koje vrste i prvi put se nalazi pred sudom, te smatra da mu se ne može staviti na teret izvršenje krivičnog djela iz mržnje, nego se radi o *klasičnom incidentu u kome je oštećeni zadobio povrede*. Predlaže da se na glavnom pretresu saslušaju predloženi svjedoci i najavljuje tužiocu eventualne pregovore o priznanju krivnje.

Optuženi se pridružio uvodnoj riječi svoga branioca.

U završnoj riječi branilac je ostao kod takvih navoda, te ponavlja da je optuženi rođen ...19... godine i u vrijeme izbijanja ratnih dejstava i međunacionalnih sukoba na ovim područjima imao je 4 godine, a završetkom istih 7 godina, a tužilaštvo mu pokušava dokazati izvršenje krivičnog djela iz mržnje prema licima druge nacionalnosti. Ističe da je *mržnja psihički, emotivni odnos jednog lica prema drugom bilo iste ili druge nacionalnosti*. Moli sud da prilikom odlučivanja u ovoj krivično pravnoj stvari uvaži da se konkretni eksces, sukob i incident ne može pripisati kao proizvod mržnje optuženog prema oštećenim, *koje je tada prvi put u životu vidio*. Smatra da se ne radi o krivičnom djelu iz člana 156. stav 2. i nema dokaza da se optuženi potukao sa oštećenim zato što je Bošnjak, a on Srbin. Za sve drugo i eksces koji se dogodio, optuženi se iskreno kaje i izvinjava oštećenom i sudu. Navodi da je optuženi putem branioca, a preko punomoćnika oštećenog i zastupnika Udruženja građana za održivi povratak u više navrata pokušao kontaktirati oštećenog i izvinuti se za sve učinjeno. Moli sud

da prilikom *odmjeravanja kazne* optuženom u ovoj krivično pravnoj stvari ima u vidu navedene činjenice, kao i da je optuženi mlađe životne dobi, porodičan sa dvoje maloljetne djece, da nije osuđivan, osim saobraćajnih prekršaja, da su nezaposleni on i supruga, nemaju imovine, žive od porodične penzije, te moli sud da optuženog oslobodi troškova postupka.

U završnoj riječi optuženi se pridružio završnoj riječi branioca, navodeći da se želi izvinuti oštećenom i da se kaje zbog toga što je uradio, te da mu nikada ne bi palo na pamet da to uradi da nije bio u alkoholisanom stanju.

Punomoćnik oštećenog D.N., advokat M.S. u završnoj riječi izjavi da se oštećeni pridružuje krivičnom gonjenju, da se optuženi posle izvršenja krivičnog djela, tokom liječenja, a ni tokom suđenja oštećenom nije lično izvinuo niti iskazao kajanje za to što je učinio, te postavlja imovinsko pravni zahtjev koji se odnosi na nematerijalnu štetu zbog pretrpljenih duševnih bolova, za umanjene opšte životne aktivnosti, pretrpljene fizičke bolove različitog inteziteta i dužine trajanja i pretrpljenog straha, u ukupnom iznosu od 20.370,00 KM, što ostavlja sudu na odlučivanje.

Tužilac je, prije završne riječi djelimično izmijenio optužnicu i uskladio činjenični opis optužnice, što je zakonsko pravo tužioca.

U toku dokaznog postupka izvedeni su dokazi optužbe, kao i dokazi odbrane.

Kao dokazi optužbe na glavnom pretresu saslušani su oštećeni D.N., svjedoci G.M., B.D, P.Ž., D.F., M.M., B.H., vještak medicinske struke Dr. V.S., te uvršteni materijalni dokazi optužbe, koji su po ocjeni suda pribavljeni na zakonit način: nalaz i mišljenje vještaka medicinske struke, dr. V.S. od 22.10.2013. godine, prepis iz protokola SHMP od 26.08.2013.godine, podaci o vrsti i težini tjelesnih povreda za D.N. od 30.08.2013. godine, podaci o vrsti i težini tjelesnih povreda za D.N. od 28.08.2013. godine, podaci o vrsti i težini tjelesnih povreda za D.N. od 04.09.2013. godine, podaci o vrsti i težini tjelesnih povreda za D.N. od 02.09.2013. godine, uputnica u bolnicu za D.N. od 09.08.2013. godine, uputnica specijalisti za D.N., Nalaz i mišljenje specijaliste od 08.08.2013. godine, uputnica specijalisti od 08.08.2013. godine, otpusno pismo JZU UKC T., od 13.08.2013. godine, otpusno pismo JZU UKC T., od 14.08.2013. godine, izvod iz Kaznene evidencije PU T. od 14.10.2013. g. za optuženog Z.R. iz kojeg je utvrđeno da nije osuđivan.

Kao dokaz odbrane na glavnom pretresu, po prijedlogu branioca saslušan je optuženi Z.R. u svojstvu svjedoka.

Sud je cjeneći osnovanost optužbe, navode u uvodnoj i završnoj riječi branioca Mičić Milana i optuženog Zekić Ranka, nakon analize svih dokaza optužbe i odbrane pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, odlučio kao u izreci ove presude iz sledećih razloga:

Sud nije prihvatio navode u uvodnoj i završnoj riječi optuženog i branioca, koji su negirali da je optuženi počinio kvalifikovani oblik krivičnog djela - teška tjelesna povreda iz člana 156. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona RS, tvrdnjom da optuženi nije „iz mržnje“ nanio tešku tjelesnu povredu oštećenom, smatrajućida su takvi navodi po ocjeni suda, usmjereni na izbjegavanje krivice optuženog za krivično djelo - teška tjelesna povreda iz člana 156. stav 2. u vezi sa st. 1. Krivičnog zakona RS, jer to izvedeni dokazi, a prevashodno dokazi optužbe tokom glavnog pretresa ne potvrđuju.

Tako u svom iskazu oštećeni D.N., čiji je iskaz sud u cjelosti prihvatio kao jasan, uvjerljiv i odlučan za utvrđivanje činjeničnog stanja, izjavi da je tada sa sinom pošao u džamiju na Bajram, još je bio mrak i uključeno ulično osvjtljenje. Na putu od kuće do džamije (100 - 150 metara), naišao je na auto parkirano na ulici, koje je pokušao obići, ali su tada njih trojica izašla pred njega i bez ikakvog razloga ga pitali „*Da li se ovdje upotrebljava Selam alejkum?*“ na šta im je rekao „Upotrebljava ko hoće da primi, ko neće ne mora, niko nikoga ne tjera“. Tada su ga njih trojica, od kojih je jedan bio deblji „*polomili*“, tada ga je neko od njih *udario ispod lijevog oka i sljepočnicu*, od dobijenih udaraca pukla mu je nosna kost i polomljena lijeva plećka, bio je onesviješćen i ne zna koliko vremena je to trajalo. Sjeća se da ga je probudio sin, ali je i dalje ležao, nije mogao da ustane. Ubrzo je došla policija i prebacili ga u Z. bolnicu gdje mu *nisu* konstatovali teže povrede, međutim i dalje se loše osjećao, pa su ga hitno prebacili u bolnicu u T., gdje su ljekari konstatovali da su mu polomljene kosti na vilici, nosu, ispod oka i sljepočnica. Izjavi da je prije tog događaja imao 4 moždana udara i njegovo zdravstveno stanje nije se poboljšalo u odnosu na stanje iz 2013. godine kada se to desilo. Smatra da su ta tri lica *izašli namjerno da ih provociraju*, jer su *povratnici Muslimani* i *nisu dobro došli*, optuženi mu se nakon toga nije izvinuo, niti ga pokušao kontaktirati ili platiti troškove liječenja, pridružuje se krivičnom gonjenju. U Medicinski centar Z. prebacio ga je policajac, zatim je otišao kući, ali se istog dana popodne javio u bolnicu u T., gdje je i zadržan nekoliko dana. Pojašnjava da izvršio došli prije njih i parkirali auto, *sva trojica su bili izvan auta* i „*nije imao kud*“, jedan je bio krupniji u sredini i dvojica sa strane. Smatra da mu je prvi udarac zadao nekim predmetom, jer je imao lomove i posjekotine, još uvijek ne vidi dobro na oko. Od prvog udarca je izgubio svijest, probudio ga je sin. Zbog tih povreda bio 3 do 4 puta na tretmanu u bolnici u T. Pojašnjava da je dobio udarac u lijevi dio glave, lijevo oko mu je bilo zatvoreno, a slepoočnica i vilica natečene. Istog dana je otpušten iz bolnice u Z., gdje mu nije urađen CT snimak, a u bolnici u T. su mu uradili CT snimak i magnetnu rezonancu. Izjavi da se kretao trotoarom i na mjestu gdje se prekida trotoar bila su parkirana kola i stajala su tri lica, od kojih mu je jedan rekao „*Je li se ovdje upotrebljava Selam?*“ na šta je odgovorio „*Naravno da se upotrebljava*“ i odmah ga je jedan od njih udario u glavu. *Smatra da taj događaj i pitanje koje su mu postavili ima veze sa Bajramom, jer su i drugi ljudi tada maltretirani, što mu je rekao Č. koji je prije njega prolazio tim putem.* Istakao je da je zainteresovan za krivično gonjenje optuženog i da podnosi imovinsko pravni zahtjev za naknadu štete.

Takve navode oštećenog D.N. u odlučnim činjenicama potvrđuje i svjedok G.M., čiji iskaz sud prihvata kao uvjerljiv, koji izjavi da je tada bio Bajram i rano ujutru je krenuo u džamiju. Ugledao je optuženog koji je bio u kolima *na mjestu vozača*, sa jednom nogom izbačenom napolje, koji ga je pitao „*Čije je ovo?*“ misleći na Z. i tada je *psovao efendiji džamiju i djecu.* Optuženi mu je *prišao i stavio ruku na rame*, ali mu nije ništa psovao. Nakon što mu je tužilac predočio izjavu od 08.08.2013. godine, koju je dao u policiji, potvrdi da ga je optuženi pitao zna li za K. i za N.O., odgovorio je da nikada nije bio u K., a N.O. je vidio samo na televiziji. U momentu kada mu je optuženi stavio ruku na rame, čuo je da mu neko naziva Selam i tada je *optuženi sklonio ruku sa njegovog ramena i udario oštećenog N.*, koga u tom trenutku nije vidio, ali mu je čuo glas. Svjedok je *pokazao u sudnici optuženog Z., tvrdeći da je on udario D.N.*, koji je on pao na tlo. Optuženi je rukom udario oštećenog, posle toga nije vidio ništa, jer ga je bilo strah da optuženi kod sebe ima pištolj. Sa oštećenim je bio njegov sin. Tada je *optuženog odvrćalo lice koje je sjedilo u autu sa njegove desne strane i govorio mu da ne tuče više oštećenog.* Smatra da je *optuženi udario oštećenog zato što je druge nacionalnosti i zato što je išao u džamiju* i „*nazvao*“ mu *Selam alejkum* i tada je *optuženi vrijeđao pripadnike Islamske zajednice tako što je psovao i vrijeđao efendiju, džamiju i Bajram, govoreći „ovo Srpsko a ne Muslimansko i psovao Bajram i Alem džamijski*“.

Da se navedeni događaj odigrao na način kako navodi oštećeni, u bitnim činjenicama potvrđuje i svjedok D.F., čiji je iskaz sud prihvatio kao objektivan, jer se dopunjuje i nadovezuje na iskaze D.N. i G.M., navodeći da su 08.08.2013. godine oko 04,30 časova on i njegov otac N. (oštećeni) krenuli iz kuće ka džamiji i na pola puta su zaustavljeni od nekih lica koji su tu već bili. Ističe da su N. i on išli lijevom stranom ulice i naišli na auto optuženog i još tri lica koja su stajala ta lica prolaza za srednju školu, vozilo „Audi 80“ bijele boje je *stojalo poprijeko*, vrata su bila otvorena i dva lica, okrenuti leđima, stajala su ispred vozila, a tu su bila još dva lica, od kojih je jedan bio G.M., koga su isti zaustavili. Dok su prolazili *optuženi je odgurnuo G. na stranu da bi im zatvorio put i nisu mogli više ni lijevo ni desno, morali su stati i tada je optuženom vidio lice, jer je stao ispred njih i pitao „Ima li ovdje Selam alejkum?“* na što mu je odgovorio „Kako to ima li ovdje selam alekum?“. Tada je oštećeni, koji je bio sa lijeve strane odgovorio „Vjerovatno da ima“, na što je optuženi rekao „*Nema ovdje Selam alejkum niti će biti*“ i tada je skinuo ruku sa G. i krenuo ka njemu i ocu, sa namjerom da ih udari pesnicom. Pošto mu je N. bio bliži udario ga je i pokušao ga povući ka sebi. Jedan od druge dvojice, koji su bili pozadi, uhvatio ga je za ruku i povukao nazad i udario ga bokserom u lijevo rame, zatim su ga to lice i *optuženi počeli skupa udarati takvom brzinom* da je jedva uspio *podići ruke da sačuva glavu* i tako je držao ruke sve dok optuženi nije izgubio snagu i dah, to je trajalo oko 4 minuta. Udaranje je bilo vrlo intenzivno, povlačio se nazad štiteći glavu, po tijelu je dobio *oko 50 udaraca*, o čemu ima medicinsku dokumentaciju, *udarao ga je i optuženi*. Za tih par minuta nije spuštao ruke, tek na kraju, kada je došao do stepeništa dokle su ga dotjerali uspio je da uzvрати udarce. Za svo vrijeme zbog inteziteta udaraca, nije vidio gdje je N.. Kada se sve završilo, jedan „mršaviji“ je uhvatio optuženog i rekao mu „*Dosta je više, idemo sad*“ i sišli su niz stepenice, a on je silazeći vidio oštećenog koji je ležao na zemlji, noge su mu bile okrenute ulici, a glava podignuta ka zidu, ležao je naslonjen na lakat. išla mu je krv na nos, bio je u šoku, nije znao gdje se nalazi, podigao ga je i krenuli su kući. Tada su naišli policajci, zaustavili ih i pitali šta se desilo i N. su policijskim vozilom prebacili u bolnicu.

Takve navode potvrđuje i svjedok M.M., čiji je iskaz sud prihvatio kao objektivan, hronološki i uvjerljiv, a koji izjavi da je 08.08.2013. godine bio prvi dan Bajrama, kada su se Muslimani okupili u džamiji B. u Z. Čim je došao pred džamiju, saznao je da je napadnut D.N., o čemu ga je obavijestio M.E. te mu rekao *da je i njega grupa lica verbalno maltretirali na vjerskoj osnovi* u toj ulici. Isto je tvrdio i T.A. - da su *i njega maltetirale iste osobe i tražile mu da govori „Pomoz bog“ što je A. i učinio*. Otišao je na lice mjesta i tu zatekao oštećenog u modricama, a već je stigla i policija i pravila zapisnik. *Povrede na licu oštećenog bile su takve da ga je jedva prepoznao, nos mu je bio natečen, imao je modrice na desnoj strani lica, nije bio svjestan iako je bio na nogama*. Tada je kontaktirao sa oštećenim i pitao ga šta se desilo, na šta mu je odgovorio da su ga napali neki mladići. Kod F. nije vidio ozbiljnije povrede.

Iskaz svjedoka B.H. sud je takođe prihvatio kao uvjerljiv, a u dijelu i vezano za činjenice koje su mu poznate, a koji izjavi da je tada bio Bajram, stajao je na vratima džamije kada je naišao automobil marke „Golf“ i tada je neko kroz otvoren prozor psovao Ramazan i Bajram, nije prepoznao nikoga iz vozila, jer je bio mrak, a bilo ih je dvojica ili trojica.

Iskaze svjedoka B.D. i P.Ž. sud je samo djelimično prihvatio.

Naime svjedok B.D. izjavi da je te noći izlazila u grad zajedno sa optuženim, P.Ž. i Đ. V.. Kada su se autom pred zoru vraćali kući, preko puta su prelazila dva lica kojima je optuženi

rekao, „Hoćete li preći više“? na što su oni nešto opsovali. Nakon što joj tužilac predočio izjavu iz istrage od 08.08.2013. godine, u kojoj je izjavila da su nepoznata lica rekla „Što ih gledamo“ izjavi da je vjerovatno tačno to što je tada izjavila, ali se ne sjeća. Sjedila je u autu na zadnjem sjedištu sa Ž., a napred R. i V., bili su otvoreni prozori, to je veće konzumirala alkohol, bila je u polusnu, probudila se kada su *ti ljudi prešli i počeli se raspravljati sa optuženim*, ali nije čula o čemu su raspravljali. Navodi da je *tada pored njih prolazilo mnogo ljudi i neko od njih je rekao Selam alejkum*, na šta je *optuženi odgovorio „nema ovdje Selama“* da bi mu taj odgovorio da ima. *Kada su se raspravljali oštećeni je opsovao optuženom „Četničku majku“ i odgurnuo ga, nakon čega je optuženi pao*, a Ž. je prišao optuženom koji je počeo da se tresе i dalje raspravlja. To lice koje je napalo optuženog je starija osoba, srednje građe i sijede kose, a optuženi je veći i krupniji od njega.

*Tako svjedok P.Ž. izjavi da je prisustvovao tom događaju koji se odigrao na Bajram, bio je sa optuženim i sjedio pozadi u autu, optuženi je bio vozač, na pješačkom prelazu kod kafića „S.....“ je stao da čovjek pređe preko ulice. Optuženi je svirnuo i rekao „Hoćeš li proći više“, a taj čovjek (visok, mršav, sijede kose) je optuženom nešto dobacio, nije čuo šta su njih dvojica govorili. Potom su naišli na G.M., koji je stao na put za naselje G. i pričao sa čovjekom koji je optuženom nešto dobacio. Optuženi je izašao iz auta i sa njima pričao, a ostali su sjedili u autu i govorili mu „Hajde da idemo dalje“. Tada je naišao oštećeni i njegov sin, oštećeni je rekao „Selam alejkum“, a optuženi mu odgovorio „Kome ti Selam“, na šta je oštećeni rekao „Svima vama koji ste tu“. Optuženi je rekao „Za mene nije Selam, nema ovdje Selama“, oštećeni je rekao ima, a optuženi nema, *oštećeni hvata optuženog za vrat i psuje mu „majku Četničku“*, nakon čega ga je optuženi odgurnuo od sebe i oštećeni je pao kod auta. Tada su se svi pogurali. Ušli su u auto i krenuli kući, a optuženi je vidio da mu nema lančića i ponovo se vratio autom da bi uzeo lančić. Kada su se vraćali *nisu mogli proći, jer je dosta ljudi dašlo u džamiju*, iz džamije je izašao neki čovjek i rekao im „*Idite momci kući, što ste danas došli?, Idite svojim putem, danas je Barjam*“ i otišli su kući. U toku vožnje je bio otvoren prozor vozača, slušali su muziku u autu, a ranije su konzumirali alkohol, bili su pospani jer je bilo oko 5 sati ujutru, ali on ni jednog momenta nije zaspao. Optuženi od auta bio udaljen oko 1 metar, izašao je da ga zove da idu kući, ali nije čuo šta je optuženi rekao kada je izlazio i prilazio tim ljudima. Čovjek koji je napao optuženog imao je crnu jaknu, sijedu kosu, nizak rastom. Izjavi da je velika razlika u godinama i konstituciji, optuženi je mlađi, veći i jači od oštećenog. Na pitanje suda izjavi da je *oštećeni prvi uhvatio optuženog za vrat, optuženi ga je odgurnuo i oštećeni je pao pored auta*, a optuženi nije udario oštećenog, jer je prišao sin optuženog da zaštiti oca, a prišao je i on da zaštiti optuženog i tu su se pogurali, ne zna šta je bilo sa oštećenim, a nakon toga su ušli u auto.*

Optuženi Z.R. je saslušan u svojstvu svjedoka u svom iskazu, koji sud u ključnim elementima vezanim za događaj ne prihvata, jer optuženi očigledno nastoji da sebe dovede u povoljniji položaj u cilju izbjegavanja krivice u ovom predmetu. Nime, optuženi izjavi da živi u O., gdje žive Srbi i Bošnjaci, 1,5 kilometara od njegove kuće žive Bošnjaci sa kojim se svakodnevno susreće i ni sa kim nije u konfliktu. Lica koja je sreo tada 08.08.2013. godine nije ranije znao, niko iz njegove porodice nema netrpeljivost prema licima druge nacionalnosti i taj događaj nije rezultat netrpeljivosti, nego je ekces. Prije toga je bio u par lokala sa društvom, njih trojica i jedna djevojka. Krenuli su kući oko 4:30 časova, jednosmjernom ulicom. Kod pješačkog prelaza su stajala dva pješaka i razgovarali, kroz otvoren prozor auta je rekao „*Hoćete li proći više da prođem?*“ na šta su mu odgovorili „*Prolazi dijete i idi svojim putem*“. Pitao je zašto mu tako odgovara, opet mu je rekao da vozi i tako pijan izašao je napolje i sa ta dva lica započeo razgovor. Tu su se raspravljali i prepirali, oni su se izvinjavali i to je trajalo 5 do 10 minuta, a nije bilo prepirke na

nacionalnoj osnovi. Na kraju je zagrlio jednog od tih ljudi, izvinuo se i rekao „*Doviđenja, izvinite malo sam popio, idem svojoj kući*“ te je krenuo kući i tada je naišao oštećeni N.D. sa sinom, išli su drugom stranom trotoara, auto mu je bilo parkirano na putu. Kad su oni naišli rekli su „*Alejkum selam*“, okrenuo se i pogledao u njih. Tada su oštećeni i njegov sin krenuli, pitao ih je „*Kome govorite Alejkum selam?*“ oni su odgovorili „*Svima koji ste tu*“. Pitao ga je je li to i njemu rekao na šta je oštećeni odgovorio „*I tebi*“, prišao je oštećenom i rekao mu „*Meni ne možete da govorite Alejkum selam,*“ izvinio se jer je stariji od njega i rekao da ne želi da se raspravlja i da mu ništa više ne govori, jer je Srbin. Tada mu je oštećeni prišao, uhatio ga za vrat i počeo ga daviti govoreći mu „*Ja ću ovdje da govorim kome ja hoću, ne može mi niko zabraniti, ovo je moja država kao i tvoja*“, da je tada bio bespomoćan, jer je i sin oštećenog prišao, jer to ne potvrđuju navedeni svjedoci kojima je sud poklonio vjeru, Dalje navodi da je tada prišao i drug optuženog i razvađao ih, a F. je krenuo na tog druga, s tim što ga je ovaj udario jednom ili dva puta u rame, da je optuženi gurnuo oštećenog koji je pao, a njegov sin je počeo bježati ka srednjoj školi, pa su on i drug trčali za F., a drugu je govorio „*Nemoj da pravimo probleme, pijani smo, idemo kući*“. Ističe da je oštećeni ležao sa pola tijela na ivičnjaku, a pola na putu i kada je prolazio kraj njega *oštećeni mu je opsovao „Četničku majku*“. Zatim je optuženi sjeo u auto i krenuo kući i ujutro je došla policija po njega. Na pitanje tužioca izjavi da mu ne smeta to što su izgovorili „*Selam alejkum*“, ali obzirom da je bio pijan i *da je oštećeni drsko prišao i rekao „Selam alejkum*“, *zasmatalo mu je, ali nikada trijezan ne bi uradio tako nešto.*

U svom nalazu i mišljenju na glavnom pretresu vještak medicinske struke Dr. V.S. je izjavio, čiji nalaz i mišljenje je sud prihvatio kao stručan i objektivan, što navodi i u svom pismenom nalazu i mišljenju od 22.10.2013. godine, a na osnovu uvida u medicinsku dokumentaciju za D.N., da je kritične prilike oštećeni D. zadobio navedene teške tjelesne povrede iz izreke ove presude, koje mogu nastati dejstvom zamahnutih dijelova ljudskog tijela, gdje je snažno zamahnuta pesnica od druge osobe realan način nastanka opisanih i dijagonistikovanih povreda. Vještak izjavi da je po naredbi tužilaštva vještačio povrede kod D.N. i Z.R. iz događaja od 08.08.2013. godine i kod D.N. je konstatovao sljedeće povrede: *krvni izliv ispod tvrde moždane opne u području lijeve slepoočne regije, prelom lijeve jagodične kosti sa prisustvom krvi u gornjem viličnom sinusu, prelom kostiju poda lijeve očne duplje, uboj lijevog oka, krvni podliv očnih kapaka i mnogokrvnost lijeve bjeloočnice.* Kod D.N. je konstatovao i oboljenja: nezrelo zamućenje očnog sočiva, visok pritisak i šećerna bolest. Konstatovane povrede u svom ukupnom djelovanju se *kvalifikuju kao teška tjelesna povreda* i pripadaju grupi opštih mehaničkih povreda - grupi preloma i ozljeda. Po nalazu vještaka po priloženim medinskim dokumentima i kod optuženog su konstatovane povrede: „*Ogrebotina u predjelu desne nadlaktice, na vratu, sa desne strane tri, sa lijeve dvije ekzorijacije u vidu ogrebotine, hematomi na vratu obostrano kao i manji otok desne zidomatične regije*“ koje povrede u svom pojediančnom i ukupnom djelovanju se kvalifikuju kao *laka tjelesna povreda*. Po mišljenju vještaka da bi oštećeni držao za vrat optuženog morao je biti veoma blizu, ali kako postoji razlika u godinama (40 god.) i fizičkoj konstituciji u korist optuženog, malo je vjerovatno da je u tom položaju nanesena povreda oštećenom. Smatra da je *povreda oštećenog od strane optuženog nanesena po odgurivanju oštećenog jer je za ovaj obim povređivanja neophodan adekvatan zamah pesnicom, morala je biti pogodna distanca.* Vještak izjavi da su protokolarni brojevi oštećenog i optuženog bliski i obojici upisani 08.08.2013. godine, to su brojevi 1.. i 1.. u Hitnoj službi, kada su se javili ljekaru. Protoklarni broj za D.N. je 1., a za Z.R. 1., te se može zaključiti da se oštećeni prvi javio u zdravstvenu ustanovu, a optuženi nakon njega, između javljanja oštećenog i optuženog bio je određeni raspon vremena, između njih je bilo još 11 pacijenata.

Da se navedeni događaj nesporno i dogodio potvrđuju i materijalni dokazi optužbe, odnosno prepis iz protokola SHMP Doma zdravlja Z. od 26.08.2013.godine, Akt JZU UKC T.-podaci o vrsti i težini tjelesnih povreda za D.N. od 30.08.2013. godine, zatim od 28.08.2013. godine, od 04.09.2013. godine, od 02.09.2013. godine, uputnica u bolnicu za D.N. od 09.08.2013. godine, uputnica specijalisti za D.N., Nalaz i mišljenje specijaliste od 08.08.2013. godine, uputnica specijalisti od 08.08.2013. godine, otpusno pismo JZU UKC T., od 13.08.2013. godine, otpusno pismo JZU UKC T., od 14.08.2013. godine, sve na ime oštećenog D.N. o zadobijenim tjelesnim povredama.

Na osnovu dokaza koji su izvedeni u postupku pred ovim sudom kao nesporno je utvrđeno da je Dana 08.08.2013. godine u jutarnjim časovima u Z. u ul. V. K. kod SŠC, u neposrednoj blizini džamije, dok je D.N. išao na Bajram namaz u džamiju, te kada je prolazio pored Z. koji je stajao kraj ranije zaustavljenog PMV marke „Audi“, te kada ga je Z. upitao „Ima li ovdje Selam alejkum“, a N. sin F. mu odgovorio „Zašto Selam alejkum“, te kad je čuo te riječi, a kada mu je N. rekao da ko hoće može da odgovori, *iz mržnje* udario N. zatvorenom šakom pesnicom u predjelu glave oka, od kog udarca je N. pao na tlo, kojom prilikom je zadobio tjelesne povrede u vidu subduralog hematoma lijeve temporalne regije, frakture luka zigomatične kosti, maksialnih sinusa i lijeve orbite, te kontuzije lijevog bulbusa, kao teške tjelesne povrede i na opisani način učinio prema pravnoj kvalifikaciji koju je ovim radnjama dao Okružni tužilac krivično djelo - teška tjelesna povreda iz člana 156. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Republike Srpske.

Sud nalazi da dokazi izvedeni na glavnom pretresu pred sudom odnosno iskazi oštećenog D.N. i saslušanih svjedoka G.M., D.F., M.M., B.H., a dijelom i svjedoka B.D., P.Ž. (u dijelu, vremena i mjesta događaja, kao i okolnosti), te vještaka medicinske struke Dr. V.S., kao i objektivnih – pisani dokazi koji se nalaze u spisu, cijenjeni u međusobnoj povezanosti, predstavljaju pouzdan osnov za zaključak da je optuženi počinio navedeno krivično djelo.

Sud ne prihvata navode optuženog da mu je oštećeni prvi prišao, psovao mu „Četničku majku“ a zatim ga fizički napao, uhatio ga za vrat i počeo daviti., čime takvim navodima u iskazu u svojstvu svjedoka na glavnom pretresu, očigledno nastoji da izbjegne svoju krivicu u ovom predmetu.

Sud je navedene iskaze oštećenog D.N., svjedoka G.M., D.F., M.M. i B.H. prihvatio u cjelosti, kao objektivne i ti se iskazi, po međusobno dopunjuju, dajući time potpunu hronologiju samog događaja, pa je navedene iskaze sud prihvatio u cjelosti kao uvjerljive i nedvosmislene.

Nasuprot tome, Sud je samo djelimično prihvatio iskaze svjedoka B.D. i P.Ž. a u dijelu gdje oni kao i drugi svjedoci potvrđuju vrijeme i mjesto događaja i činjenicu da je tada došlo do tog incidenta i sukoba, ali Sud ne prihvata njihove navode da je oštećeni psovao optuženom „Četničku majku“ i odgurnuo ga i da je optuženi pao, čime praktično tvrde da je oštećeni napadač i da je on prvi verbalno, a zatim i fizički napao optuženog, jer su ti navodi nelogični i potpuno su suprotni iskazima oštećenog i svjedoka G.M., D.F., M.M. i B.H., kojima je sud poklonio punu vjeru. Očigledno je da takvim navodima, ovi svjedoci nastoje pomoći optuženom kako bi umanjili ili isključili njegovu krivicu, predstavljajući oštećenog kao vinovnika sukoba i napadača, što pokušava i optuženi u svom iskazu kao svjedok.

Nasuprot svjedočenju G.M., D.F., M.M., B.H. koje je sud prihvatio u cjelosti kao vjerodostojne, sud nalazi da se ne može prihvatiti kao istinito svjedočenje B.D. i P.Ž., niti

navodi koje je optuženi Z.R. istakao kao svjedok u postupku. Sud samo djelimično prihvata iskaz svjedoka B.D. i P.Ž. u dijelu gdje oni potvrđuju vrijeme i mjesto događaja i činjenicu da je došlo do incidenta. Svjedoci B.D. i P.Ž. su očigledno u ovom postupku zainteresovani za ishod i učestvovali sa namjerom da olakšavaju položaj optuženom, tvrdeći da je oštećeni prvi psovao optuženom „Četničku majku“ i odgurnuo ga i da je optuženi pao, čime praktično tvrde da je oštećeni bio napadač na optuženog prvo verbalno a zatim i fizički. Sud ne prihvata te navode jer su nelogični i potpuno suprotni iskazima oštećenog D.N. i svjedoka G.M., D.F., M.M., B.H. kojima je sud poklonio povjerenje, očigledno je da takvim navodima ovi svjedoci nastoje pomoći optuženom u pravcu i umanjavanja ili isključenja njegove krivnje, predstavljajući optuženog žrtvom, a oštećenog napadačem, što ne odgovara stvarnom stanju ni istini o događaju koji se zaista desio. To isto pokušavao i optuženi u svom iskazu kao svjedok, ali ni njegovo svjedočenje nije saglasno sa drugim dokazima čija uvjerljivost je utvrđena na gore opisani način, pa se ne može ni prihvatiti.

S druge strane optuženi Z.R. je koristio svoje legitimno pravo da svjedoči i on očigledno nastoji da svjedočenjem poboljša svoju poziciju u ovom krivičnom postupku. Međutim, njegovo svjedočenje takođe nije potvrđeno drugim dokazima u navedenoj situaciji. Ovaj sud nalazi da dokazi koje je iznio tužilac predstavljaju pouzdanu činjeničnu građu iz koje se može izvesti zaključak da je optuženi izvršio krivično djelo na način i sa motivom kako je to opisano u izreci ove presude, tako da se u njegovim radnjama ostvaruju sva bitna obilježja krivičnog djela - teška tjelesna povreda iz člana 156. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Republike Srpske za koje je optužen optužnicom Okružnog tužilaštva u Bijeljini a za koje ga i ovaj sud oglasio krivim.

Nema nikakve dileme ni sumnje u pogledu zaključka da je optuženi izvršio predmetno krivično djelo. Nelogičnost iskaza svjedoka B.D., P.Ž. i optuženog Z.R. je očigledna i u činjenici da ovi svjedoci nesumnjivo potvrđuju da je optuženi znatno mlađi (25 godina) od oštećenog koji ima 73 godine i fizički je superiorniji, oštećeni, kao i ostala lica sa njim, a i prije njega, kretala su se u pravcu džamije, što im je tada bio jedini cilj da stignu na jutarnji Bajram namaz, dok je optuženi bez ikakve objektivne potrebe i razloga došao na lice mjesta upravo u ulicu kojom se lica islamske vjeroispovijesti kreću ka džamiji i u blizini iste sa svojim vozilom „preprečava“ put kojim se ta lica kreću, pri tom ih verbalno provocira, pitajući mnoge od njih pa tako i oštećenog „imali ovdje Selam Malek“, pa kada je dobio odgovor da „ima ko hoće“ kao što mu je oštećeni rekao, dalje se nepotrebno upušta u raspravu tvrdnjom da „za njega nema Selam Alejk“, čime je očigledno iz predrasude prema licima druge vjere i religijske orijentacije prouzrokovao sukob, kjoji je komunicirao tako što je oštećenog fizički napao i zadao mu udarce od kojih je on zadobio teške tjelesne povrede. Epilog svega jeste da je oštećeni umjesto u džamiji i na Bajram Namazu završio u bolnici, prvo u Z., a zatim i u T. sa zadobijenim teškim tjelesnim povredama.

Objektivno cijeneći stav i osjećaje vjernika bilo koje religije na dane blagdana, bez obzira da li se radi o Bajramu, Božiću ili Vaskrsu, lica kada se kreću tih dana prema svojim bogomoljama zaista ni u primisli nemaju namjeru da se sa bilo kim sukobe, njima je tada jedini interes da dođu u svoju bogomolju i obave molitve, dugogdoišnji običaj i praksa na ovim prostorima jeste upravo tolerancija i pozitivan odnos prema drugima i licima bilo koje vjeroispovijesti koji idu na obilježavanje blagdana nikakav sukob tada nije ni u primisli, jer se to smatra „grijehom“, što je ustvari običaj i praksa svih ljudi na ovim prostorima bez obzira na nacionalnost i religiju odnosno vjeroispovijest.

Nasuprot tome, tada je evidentno optuženi imao predrasude prema licima druge vjeroispovijesti, prema njihovoj religiji, običajima i pozdravima koje praktikuju, pa je potpuno nepotrebno pitao ne samo oštećenog nego i lica koja su išla prije njega „imali ovdje Selam Alejk“, negirajući „da ima takav pozdrav ovdje“.

S tim u vezi, a cjeneći izvedene dokaze optužbe, u navedenim radnjama optuženog sud je našao sva obilježja krivičnog djela – teška tjelesna povreda iz člana 156. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Republike Srpske, počinjenog iz mržnje, jer je optuženi postupao s umišljajem koji se ogleda u svjesti i volji da postupanjem na opisani način, kao u izreci presude, u blizini džamije, dok je D.N. išao na Bajram namaz, kada je prolazio pored optuženog koji je stajao kraj ranije zaustavljenog PMV marke „Audi“ i kada ga je optuženi pitao „Ima li ovdje Selam alejkum“, a N. sin F. mu odgovorio „Zašto Selam alejkum“, te kad je čuo te riječi i kada mu je oštećeni rekao ko hoće može da odgovori, *iz mržnje* je udario N. zatvorenom šakom pesnicom u predjelu glave oka, od kog udarca je N. pao na tlo i zadobio tjelesne povrede u vidu subduralog hematoma lijeve temporalne regije, frakture luka zigomatične kosti, maksialnih sinusa i lijeve orbite, te kontuzije lijevog bulbusa, kao teške tjelesne povrede“, dakle, iz mržnje drugog teško tjelesno povrijedio .

Tokom postupka pred sud se kao imprativ postavilo razrješenje dileme i dva ključna pitanja na koja presuda mora dati odgovor: prvo - da li postoji osnovno krivično djelo nanošenje teške tjelesne povrede i drugo da li se radi o kvalifikovanom obliku tog djela počinjenog iz mržnje iz člana 156. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Republike Srpske. Naime sud je po čl. 304. stav 7 ZKP RS dužan određeno i potpuno iznijeti da li nalazi dokazanim ili ne da je u konkretnom slučaju djelo učinjeno iz mržnje (odnosno iz „predrasuda, pristrasnosti, netolerancije“) i iz kojih razloga i na osnovu kojih indikatora to nalazi.

Međutim, izvedeni dokazi tokom postupka po stanovištu suda daju potvrđan odgovor na oba ta pitanja, odnosno optuženi je nesumnjivo kritične prilike teško tjelesno povrijedio oštećenog, pri čemu je motiv za počinjenje tog djela evidentno bila netolerancija i predrasude.

Suprotno tvrdnji odbrane u ovom slučaju se zaista radi o motivisanosti predrasudama kao bitnog elementa kvalifikovanog oblika krivičnog djela iz člana 156. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Republike Srpske

Prije svega izvedeni dokazi nesumnjivo ukazuju da postoji „osnovno djelo“ i optuženi Z. R. je sa umišljajem teško tjelesno povrijedio oštećenog, što nesporno proizilazi iz svih izvedenih dokaza - iskaza svjedoka očevidaca, vještaka i materijalnih dokaza. Tako je G.M. vidio je kada udara oštećenog i u sudnici pokazuje na optuženog - da je on udario oštećenog i čuo kada optuženi psuje *efendiji džamiju i djecu*. D.F. potvrđuje da im je optuženi zatvorio put i vidio mu je lice, kada je udario pesnicom N. zatim i njega udara više puta skupa sa još jednim licem, a od udaraca je N. zadobio čitav niz povreda - ležao na zemlji, nogama okrenutim ka ulici, a glavom ka zidu, išla mu je krv na nos i policijskim vozilom prebacili u bolnicu, tada je optuženom vidio lice. M.M. je zatekao i vidio oštećenog sa povredama koje mu je nanio optuženi, *nos mu je bio natečen, modrice na licu, bio je bez svijesti*. „jedva ga je prepoznao“ zbog povreda. M.E. i T.A. su potvrdili da su i njih verbalno na vjerskoj osnovi maltetirale iste osobe.

Kada se takvi navodi ovih svjedoka dovedu u vezu sa nalazom i mičljenjem vještaka S. dr, V., koji navodi koje je sve povrede optećeni tada dobio (krvni izliv ispod tvrde moždane opne

u području lijeve slepoočne regije, prelom lijeve jagodične kosti sa prisustvom krvi u gornjem viličnom sinusu, prelom kostiju poda lijeve očne duplje, uboj lijevog oka, krvni podliv očnih kapaka i mnogokrvnost lijeve bjeloočnice) koje se kvalifikuju kao teška tjelesna povreda a zamahnuta pesnica je realan način nastanka tih povreda, imajući u vidu i brojnu medicinsku dokumentaciju UKC T. o povredama koje je dobio oštećeni, nesporno je i izvan svake sumnje utvrđeno da je optuženi nanio tešku tjesesnu povredu oštećenom.

Dakle osim što je nesporno dokazano daje optuženi počinio „osnovno djelo“ i teško tjelesno povrijedio oštećenog, on je to djelo počinio iz mržnje.

Po članu 147. stav 25. KZ RS krivično djelo iz mržnje je djelo izvršeno u potpunosti ili djelimično zbog rasne, nacionalne ili etničke pripadnosti, jezika, vjerskog uvjerenja, boje kože, pola ili seksualne orijentacije, zdravstvenog statusa ili rodnog indentiteta nekog lica.

Dakle krivična djela počinjena iz mržnje su djela kod kojih je motiv za počinjenje, u cijelosti ili djelomično, određen pretpostavkom ili činjenicom da je oštećeni drugačiji od počinitelja krivičnog djela, odnosno to su sva ona djela kod kojih se kao motiv za izvršenje javlja predrasuda, neovisno o tome da li je ona zasnovana na nacionalnoj ili rasnoj pripadnosti, vjerskom uvjerenju ili drugom statusu.

Krivična djela počinjena iz mržnje imaju dva ključna elementa: *radnju* koja je već propisana kao krivično djelo u zakonu i *predrasuda kao motiv*. Sama motiviranost predrasudom znači da je izvršilac odabrao oštećenog na osnovu određenih *zaštićenih karakteristika*. Zaštićena karakteristika osnovna je i glavna karakteristika koju dijele članovi grupe, kao što je rasa, religija, nacionalna pripadnost, u konkretnom slučaju to je religija i vjerska orijentacija.

U konkretnom slučaju, nesporni su navodi branioca da je optuženi rođen 07.01.1988. godine i da je u vrijeme izbijanja rata i međunacionalnih sukoba na ovim područjima imao 4, a završetkom istih 7 godina i da je oštećenog *tada prvi put u životu vidio*. Međutim, iz tih činjenica branilac izvodi pogrešan zaključak da djelo nije počinjeno iz mržnje. Posebna opasnost krivičnih djela iz mržnje je u činjenici da njihovo izvršenje *nadilazi* počinitelja i oštećenog i njihov međusobni odnos i posljedice tog djela daleko su veće od tjelesne i psihološke neugode koju je pretrpio oštećeni. Nakana ovih djela nije samo djelovanje na oštećenog već djelovanje prema grupi kojoj on pripada i čije zaštićene karakteristike dijeli.

Dakle, sud prihvata kao nesporne tvrdnje branioca o životnoj dobi optuženog, kao i činjenicu da oštećenog (žrtvu) do tada nije ni znao, ali upravo te činjenice potvrđuju tačnost zaključka suda da je to djelo optuženi počinio iz mržnje, pri čemu mržnja (predrasude, netolerancija) nije usmjerena lično ka oštećenom individui (D.N.), naprotiv, žrtva je mogla biti u ovom slučaju bilo koja druga osoba koja sa oštećenim dijeli jednake zaštićene karakteristike, odnosno optuženi bi to djelo u konkretnoj situaciji počinio prema bilo kom drugom licu, koje bi tada naišlo iz zaštićene grupe kojoj pripada i oštećeni. Poruka koja se tim djelima prenosi upućena je ne samo oštećenom, nego i široj zajednici čiji je on dio, te društvu u cjelini.

Negativan utjecaj ovog djela se po mišljenju suda povećava imajući u vidu činjenica da oštećeni pripada povratničkoj zajednici, kao i da je učinjeno na dan Bajrama kao vjerskog blagdana, čime ovo djelo šalje snažnu negativnu poruku netrpeljivosti i straha, tim prije što su objektivno odnosi između etničkih, nacionalnih i religijskih grupa već osjetljivi, zbog dešavanja i događaja iz prošlosti, o čemu govori i branilac.

U konkretnom slučaju se zaista radi o krivičnom djelu počinjenom iz mržnje, što je sud

zaključio iz niza *objektivnih pokazatelja i indikatora*, koji ukazuju da je krivično djelo motivisano predrasudama. Pokazatelji predrasuda su jedna ili više činjenica, koje ukazuju na to da je krivično djelo bilo motivirano predrasudom. Pokazatelji daju objektivne kriterije na osnovu kojih se cijeni motiv.

Prvi pokazatelj je mjesto i vrijeme događaja. Sve se dešava u ranim jutarnjim satima, oko 04,30 časova, u ulici V.K., gdje tada ni jedan objekat bilo koje vrste nije radio, optuženi objektivno nije imao nikakav racionalan razlog za dolazak u tu ulicu i jedini razlog njegovog dolaska na to mjesto i zadržavanje vozilom iz koga je izašao on i druga lica, po ocjeni suda evidentno su namjera da provocira lica koja su tada prolazili krećući se ka džamiji na Bajram namaz, dakle predrasude.

Sledeći pokazatelj je razlika u vjerskoj i nacionalnoj pripadnosti, optuženi je Srbin pravoslavne, a oštećeni Bošnjak - islamske vjeroispovijesti. Oštećeni pripada povratničkoj populaciji, član je manjinske grupe na području unutar koga se desio incident. Dalje, Incident se desio u blizini džamije u ulici koja ka istoj vodi, na dan vjerskog blagdana Bajram koji je od posebnog značaja za Bošnjake islamske vjeroispovijesti kojoj i oštećeni pripada. Nikakav povod oštećeni ni druga lica koji su tada išli ka džamiji nisu dali optuženom prvo za verbalno provociranje i vjerski pozdrav „Selam alejkum“ koji ta lica uobičajeno koriste, posebno na dan Bajrama, a ni za fizički napad koji je uslijedio. Optuženi je evidentno znao da je tada Bajram, on je kao i ostala lica u njegovom društvu znao da se prolaznici kreću ka džamiji na Bajram (B.D. kaže da je pored njih prolazilo mnogo ljudi i neko je rekao Selam alejkum, a optuženi je odgovorio „nema ovdje Selama“, a P.Ž. kaže da je dosta ljudi dašlo u džamiju, odakle je izašao neki čovjek i rekao im „Idite momci kući, što ste danas došli, danas je Bajram“ Konačno, oštećeni nije imao nikakav motiv ni razlog za sukob sa bilo kim, pa ni sa oštećanim, on se kretao ka džamiji, rano jutro kada objektivno nije mogao očekivati da će sresti bilo koga osim lica koja su se kao i on kretali ka džamiji na Bajram namaz, ali je umjesto toga završio u bolnici sa teškim ozledama. Sledeći pokazatelj djela je percepcija događaja od žrtve i svjedoka na osnovu vlastitih opažanja. D.N., kao oštećeni i žrtva smatra da je incident motivisan predrasudama koje su postojale kod optuženog, on je izričit u stavu da su ta lica izašli namjerno da ih provociraju, *jer su Muslimani povratnici i nisu dobro došli, a pitanje koje mu je optuženi postavio „Je li se ovdje upotrebljava Selam?“* ima veze sa vjerskim praznikom Bajramom i drugi prije njega su maltretirani. Isto poimanje događaja imaju i svjedoci, pa tako G.M. smatra da je optuženi udario oštećenog zato što je druge nacionalnosti i što je išao u džamiju i „nazvao“ Selam, da je optuženi vrijeđao pripadnike Islamske zajednice - efendiju, džamiju i Bajram, govoreći „ovo je Srpsko a ne Muslimansko i psuovao Bajram i Alem džamijski“. *Svjedok M.M., ukazuje da su se Muslimani okupili u džamiji na Bajram kada je napadnut D.N., koji je bio u modricama, nos mu je bio natečen, jedva ga je prepoznao, a T.A. je potvrdio da su iste osobe i njega maltretirali i tražile da govori „Pomoz bog“ što je i učinio. B.H. potvrđuje da su iz vozila kroz otvoren prozor 2 do 3 lica psuovali Ramazan i Bajram. Dalje, sam optuženi u iskazu kao svjedok kaže da je tim licima rekao „Meni ne možete da govorite Alejkum selam“ i da mu je zasmetalo što je oštećeni rekao „Selam alejkum“, dakle očigledna je predrasuda prema pozdravu koji koriste drugi. Pobuda za izvršenje krivičnog djela je u cjelini ili djelimično zasnovana na razlikama po osnovu vjerskih uvjerenja.*

Cjeneći navedeno, po ocjeni suda, u radnjama optuženog su stečena sva bitna obilježja krivičnog djela - teška tjelesna povreda iz člana 156. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Republike Srpske, jer je optuženi, na opisani način kao u izreci ove presude, postupao s umišljajem, bio je svjestan svog djela i nastupanja zabranjene posledice, koja svjest i volja se ogleda u tome da je optuženi u namjeri da drugog tjelesno povrijedi, u

jutarnjim časovima u neposrednoj blizini džamije, dok je oštećeni išao na Bajram namaz u džamiju, te kada je prolazio pored optuženog koji je stajao kraj ranije zaustavljenog PMV marke „Audi“, te kada ga je optuženi upitao „Ima li ovdje Selam alejkum“, a sin oštećenog F. mu odgovorio „Zašto Selam alejkum“, a kada mu je oštećeni rekao da ko hoće može da odgovori, *iz mržnje* udario oštećenog zatvorenom šakom pesnicom u predjelu glave oka, od kog udarca je N. pao na tlo, kojom prilikom mu je nanio teške tjelesne povrede iako je znao da na taj način može drugog tjelesno povrijediti i pristao je na nastupanje takve posljedice.

Kako na strani optuženog ne postoje okolnosti koje bi isključivale krivicu, optuženi u vrijeme izvršenja krivičnog djela bio uračunljiv i pri tome postupao sa umišljajem, to ga je sud za to krivično djelo i proglasio krivim.

Odlučujući o krivično pravnoj sankciji prema optuženom za krivično djelo za koje je oglašen krivim sud je imao u vidu sve one okolnosti koje su članom 37. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srpske propisane kao opšta pravila o odmjeravanju kazne.

U ovom predmetu sud je na strani optuženog cijenio olakšavajuće okolnosti: lične i porodične prilike (oženjen, otac dvoje djece), da je nezaposlen i slabog imovinskog stanja, starosna dob i činjenicu da je u vrijeme izvršenja djela bio mlad, protek vremena od izvršenog krivičnog djela, činjenicu da nakon toga nije ponavljao ni ova ni druga krivična djela, korektan odnos pred sudom, ponašanje optuženog nakon izvršenja krivičnog djela i kajanje pa je sve te okolnosti uz primjenu člana 38. stav 1. tačka 2. Krivičnog zakona Republike Srpske cjenio kao osobito olakšavajuće, dok mu otežavajućih okolnosti nije našao, pa je uz primjenu člana 39. stav 1. tačka 4. istog Zakona ublažio kaznu ispod zakonskog minimuma propisanu za navedeno krivično djelo, te ga osudio na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) mjeseca, smatrajući da je izrečena kazna srazmjerna prirodi i težini krivičnog djela i stepenu krivice optuženog, te je rezultanta svih tih okolnosti i u takvim okolnostima pravilno odmjerena i da će se njome, konačno, ostvariti svi oni ciljevi koji se kaznama, shodno članu 28. Krivičnog zakona Republike Srpske moraju postići, odnosno da će ona vaspitno djelovati na optuženog da ubuduće ne čini ovakva ili slična krivična djela, a pored toga preventivno djelovati na druga lica da se uzdrže od ovakvog ili sličnog ponašanja, dok se izricanjem blaže sankcije ili uslovne osude, za koje se zalaže odbrana, ta svrha ne bi mogla ostvariti. Sud je posebnu pažnju posvetio generalnoj prevenciji prvenstveno zbog snažnih efekata koje krivično djelo počinjeno iz mržnje ostavlja na zajednicu, pa je diskreciona odluka suda donesena i na temelju razmatranja izbora sankcije kao "poruke" za potencijalne počinitelje krivičnih djela iz mržnje. Naročito važan cilj svega toga jeste da žrtve steknu uvjerenje da sistem štiti njihova prava, ne samo da se daje jasan sudski odgovor na kažnjavanje učinioca krivičnog djela iz mržnje, nego se i društvu u cjelini šalje jasna poruka o spremnosti da se jednakost svih građana osigura kao jedna od osnovnih vrijednosti savremenog društva. Sud je uzeo u obzir da kod krivičnih djela počinjenih iz mržnje uvijek postoje primarne žrtve (oštećeni i porodica - koji su direktno ugroženi i povrijeđeni izvršenjem krivičnog djela) i sekundarne žrtve (pripadnici ciljane grupe), zbog čega je neophodno da presuda pruži adekvatnu satisfakciju za sve njih, nastojeći da ostvari važan cilj - da žrtve steknu uvjerenje da sistem štiti njihova prava. Sud je uložio punu pažnju da da iznađe pravu mjeru kazne za učinjeno djelo, vodeći računa da zadovolji cijele generalne i specijalne prevencije, a da pri tome ne bude odmazda.

Na osnovu člana 108. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske, oštećeni D.N. se upućuje da imovinsko pravni zahtjev može u cjelosti ostvariti u parničnom postupku, s obzirom da podaci krivičnog postupka ne pružaju pouzdan osnov ni za potpunu ni za djelimičnu presudu, pa je sud uputio oštećenog da imovinsko pravni zahtjev može u cjelosti da ostvaruje u parničnom postupku.

Shodno članu 99. stav 4. Zakona o krivičnom postupku RS optuženi se oslobađaju naknade troškova krivičnog postupka, cijeneći njihovo imovno stanje i činjenicu da je nezaposlen i da bi plaćanjem troškova postupka bilo dovedeno u pitanje izdržavanje optuženog i lica koja izdržava.

ZAPISNIČAR
Jeremić Mitra

SUDIJA
Mujkić Fikret

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude, putem ovog suda, može se izjaviti žalba Okružnom sudu u Bijeljini u roku od 15 (petnaest) dana od dana prijema.